

BELEIDSKADER TOEZICHT COLLECTIEF BEHEER

Februari 2014

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	p.3
2.	Inleiding: oud & nieuw toezicht	p.4
3.	Het toezichtskader (artikel 2 WTCBO)	p.5
4.	Goedkeuringsprocedure	p.10
5.	Informatieverplichtingen t.a.v. het CvTA	p.14
6.	Normering topinkomens	p.15
7.	Handhaving	p.16
8.	Toezicht en het CBO Keurmerk	p.19

1. Voorwoord

Na een lange voorbereidingstijd is het zover: de nieuwe Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten is een feit en per 1 juli 2013 van kracht. Het voorgaande heeft zowel een uitbreiding van de onder toezicht staande organisaties - waar uw organisatie er mogelijk één van is - tot gevolg, als een verbreding van het toezichtskader zelf.

Uit informatief oogpunt, presenteer ik u hierbij namens het College van Toezicht Auteursrechten het *Beleidskader Toezicht Collectief Beheer* dat u als onder toezicht staande collectieve beheersorganisatie mogelijk enig inzicht biedt in het vernieuwde toezichtskader Wet Toezicht en tevens als leidraad kan fungeren met betrekking tot de procedurele kant van het door het CvTA gehouden toezicht.

Dit document zal, zeker in de beginfase, een dynamisch karakter hebben. Ontwikkelingen in de praktijk kunnen nopen tot aanpassen en/of aanvullen van dit beleidskader. Daarover zal het College de CBO's uiteraard steeds informeren.

Jan Willem Holtslag

Voorzitter

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

2. Inleiding: oud & nieuw toezicht

Onder de oude wet vielen alleen de vijf krachtens de wet aangewezen collectieve beheersorganisaties (Buma, Sena, Stichting de Thuis kopie, Stichting Leenrecht, Stichting Reprorecht) onder het toezicht van het CvTA. De gedachte daarachter was dat deze collectieve beheersorganisaties ("CBO's") een wettelijk monopolie hadden dat het overheidstoezicht rechtvaardigde. Materieel bestaat er in maatschappelijk opzicht en qua marktmacht echter weinig verschil tussen de wettelijke en de vrijwillige CBO's. Als gevolg hiervan zijn een veertiental CBO's toegevoegd aan de vijf wettelijk aangewezen CBO's.¹

Naast de uitbreiding van de onder toezicht staande CBO's strekt het hernieuwde toezicht zich ook uit over in Nederland gevestigde derden (als bijvoorbeeld serviceorganisaties die incasso-, repartitie- of administratiewerkzaamheden uitvoeren voor een CBO) waarmee een CBO samenwerkt.

Inhoudelijk is het toezichtskader verbreed met nieuwe normen en toezichtstaken op het gebied van transparantie, financieel beleid, bestuur en organisatie, tarieven en repartitie, waarbij er in de toekomst bij algemene maatregel van bestuur nieuwe toezichtstaken voor het CvTA kunnen worden toegevoegd.

Verder is een belangrijke ontwikkeling ten opzichte van het oude toezicht dat het handhavingsinstrumentarium van het CvTA is uitgebreid. Waar het CvTA eerder een CBO "slechts" kon adviseren en een aanwijzing kon geven, kan het nu - in een uiterst geval - een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom opleggen.

Voorts voorziet de nieuwe wet in een onafhankelijke geschillencommissie, die zich in een concreet geval uit dient te laten over de billijkheid van een tarief en tevens verdient het vermelding dat de minister van Justitie CBO's bij AMvB kan dwingen om een bepaalde taak gezamenlijk uit te oefenen.²

Tot slot is in de nieuwe wet een verbod tot het beleggen in risicodragende producten opgenomen. De inwerkingtreding van dit artikel is echter tot nader order uitgesteld.

¹ Bovendien kunnen in de toekomst, op advies van het CvTA, CBO's onder toezicht worden gesteld indien zij over een periode van twee jaren meer dan € 1 miljoen incasseren.

² Doel is onnodige wildgroei van CBO's tegen te gaan. Dit is uitdrukkelijk als *ultimum remedium* bedoeld voor het geval de organisaties niet zelf overgaan tot samenwerking.

3. Het toezichtskader (artikel 2 WTCBO)

Artikel 2 WTCBO geeft het algemene kwalitatieve kader weer, waarbinnen het College zijn toezichtsbevoegdheden uitoefent. In beginsel worden alle taken door het College uitgeoefend in het licht van dit artikel.

Het College van Toezicht ziet er op toe dat een collectieve beheersorganisatie:

- a. aan rechthebbenden en betalingsplichtigen inzicht verschaft in haar algemene en financiële beleid;
- b. voldoende is toegerust om haar taken naar behoren te kunnen uitoefenen;
- c. de door haar geïnde vergoedingen op rechtmatige wijze verdeelt over de rechthebbenden overeenkomstig het repartitiereglement;
- d. bij de uitoefening van haar werkzaamheden voldoende rekening houdt met de belangen van de betalingsplichtigen;
- e. een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden kent;
- f. gelijke gevallen op gelijke wijze behandelt;
- g. een doelmatig financieel beleid voert en de geïnde vergoedingen in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning onder de rechthebbenden verdeelt;
- h. streeft naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden;
- i. met alle collectieve beheersorganisaties aan wie een betalingsplichtige een vergoeding is verschuldigd een gezamenlijke jaarlijkse factuur opstelt en uitreikt aan die betalingsplichtige.

3.2 Voldoende inzicht in algemeen en financieel beleid (art 2 lid 2 sub a WTCBO)

Artikel 2 lid 2 sub a WTCBO ziet op de transparantieverplichtingen die gelden voor de CBO's. Deze worden als volgt nader uitgewerkt:

- (i) het jaarlijks opstellen en openbaar maken van een jaarverslag en een jaarrekening overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;

Het College zal in beginsel niet zelfstandig controleren of de jaarrekening voldoet aan de eisen van Titel 9 van boek 2 BW maar zal af gaan op hetgeen de accountant van de CBO daarover verklaart. Indien er aanleiding bestaat om te twijfelen aan de mate waarin de jaarrekening voldoet, kan het College dat door een onafhankelijk, door het College aan te wijzen accountant laten vaststellen.

- (ii) openbaarmaking van de nevenfuncties van bestuurders, leden van de raad van toezicht, leden van een adviserend orgaan en van degene of degenen die met de dagelijkse leiding van een collectieve beheersorganisatie is of zijn belast;

Deze verplichting omvat zowel onbezoldigde als bezoldigde functies. Een functie is bezoldigd wanneer daarvoor een bezoldiging wordt ontvangen die valt binnen de definitie van art 1.1 sub e wet normering bezoldiging topfunctionarissen.

- (iii) openbaarmaking van de statuten, de geschillenregeling, het repartitiereglement, de tarieven, de tariefgrondslagen, de licentievoorwaarden, kortingsregelingen, de mate van representativiteit, de mate van legitimiteit en de wijze waarop wel of geen vrijwaring wordt gegeven voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden;

Het College wijst erop dat deze informatie voor zowel rechthebbenden, als betalingsplichtigen beschikbaar dient te zijn. Deze informatie dient derhalve op de website, op een voor een ieder toegankelijke locatie, te worden geplaatst.

Met betrekking tot de legitimiteit (“hoe weet ik als rechthebbende/betalingsplichtige dat ik met een rechtmatige CBO te maken heb?”) geeft de CBO aan of zij al dan niet bij wet is aangewezen, welke rechten aan haar in beheer zijn gegeven middels overdracht of licentie en op welke basis in de wet zij een vergoeding incasseert.

Ten aanzien van de mate van representativiteit beschrijft de CBO welke categorieën rechthebbenden en/of welke organisaties van rechthebbenden zich hebben aangesloten, alsmede het aantal uniek aangesloten rechthebbenden, - bij voorkeur en voor zover mogelijk - uitgedrukt in een percentage van het (geschatte) totaal aantal rechthebbenden in de betreffende categorie.

- (iv) openbaarmaking van de beheerskosten in het jaarverslag;

De beheerskosten dienen inzichtelijk te worden gemaakt overeenkomstig de indeling zoals voorgeschreven in art 2:377 lid 2 BW.

Voorts worden de beheerskosten, in verband met de verplichting uit hoofde van artikel 2 lid 2 sub h, uitgedrukt als percentage van de in het betreffende jaar geïnde gelden en de in het betreffende jaar verdeelde gelden. Ook wordt de procentuele afwijking ten opzichte van het voorgaande jaar weergegeven, een en ander overeenkomstig artikel 1 lid 1 en lid 2 van het Uitvoeringsbesluit.

- (v) in het jaarverslag de wijze van beheer en de verdeling van gelden toe te lichten, waarbij ten minste wordt vermeld in welk jaar de verdeelde gelden waren geïnd en voor welk deel van de gelden geen rechthebbenden zijn gevonden in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning.

3.3 Voldoende is toegerust om haar taken naar behoren te kunnen uitoefenen

Deze verplichting ziet op het organisatorische toezicht. Het College van Toezicht kan een beheersorganisatie bijvoorbeeld adviseren om de interne gang van zaken aan te passen indien een optimale taakuitoefening belemmerd wordt, of om tot meer afstemming en/of samenwerking te komen met een of meer andere beheersorganisaties.

Op basis van deze bepaling ziet het College erop toen dat de beginselen van goed en integer bestuur voldoende zijn gewaarborgd.

3.4 Rechtmatige verdeling

Het toezicht richt zich op de juiste en tijdige verdeling van de vergoedingen volgens normen van zorgvuldigheid die met name zijn neergelegd in het individuele repartitiereglement. Het gaat hier niet om de hoogte en de samenstelling van de vergoedingen.

3.5 Belangen van betalingsplichtigen

De CBO houdt bij de uitoefening van haar werkzaamheden voldoende rekening met de belangen van de betalingsplichtigen (art. 23 lid 2 sub d WTCBO).

Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het belang bij een duidelijke en gemotiveerde opgave van de hoogte van de verschuldigde vergoedingen, verschaffing van overige informatie en een inzichtelijk en redelijk beheers- en incassobeleid. Voorts hoort daarbij dat betalingsplichtigen bij de CBO terecht kunnen met klachten en vragen en dat deze binnen een redelijke termijn worden afgehandeld.

3.6 Een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden kent

Deze bepaling ziet op een regeling voor geschillen tussen de rechthebbenden en de CBO, voor zover deze onderlinge geschillen betrekking hebben op aanspraken op vergoedingen ten aanzien van de CBO.

Met betrekking tot een geschillenregeling voor de CBO's met de rechthebbenden, worden tenminste de volgende eisen gesteld ten aanzien van de deugdelijkheid:

- a. Toegankelijkheid: de geschillenregeling dient voor de rechthebbenden toegankelijk te zijn en er mag geen sprake zijn van prohibitieve financiële of procedurele drempels.
- b. Kenbaar: de geschillenregeling dient op schrift te zijn gesteld en op een makkelijk toegankelijke plaats (bijvoorbeeld website) te zijn gepubliceerd.
- c. Effectief: de geschillenregeling dient te leiden tot een tijdige, begrijpelijke en gemotiveerde beslissing.

Het College zal, in overleg met de CBO's, nader beleid formuleren ten aanzien van de eisen die aan een geschillenregeling kunnen worden gesteld.

3.7 Gelijke gevallen op gelijke wijze behandelt

De memorie van toelichting bij de Wet toezicht geeft geen verdere invulling aan het gelijkheidsbeginsel in het kader van collectief beheer. Het College zal derhalve aansluiting zoeken bij het algemene toetsingscriterium van grondrechtelijke non-discriminatiebepalingen, te weten: berust het gemaakte onderscheid op objectieve en redelijke gronden?

Daarbij dient te worden gekeken of het onderscheid een legitiem doel dient en of de relatie tussen dat doel en het gekozen middel proportioneel is. Die toets wordt bij het soort gevallen als hier aan de orde overigens minder streng gehanteerd dan bij, bijvoorbeeld, ras- of sexediscriminatie. In de woorden van de Centrale Raad van Beroep (CRvB 4 november 1993, AB 1994, 213 m.nt. H.Ph.J.A.M. Hennekens):

“Daarentegen kunnen, wanneer het gaat om rechtspositionele regelingen terzake van bijv. financiële en andere aanspraken en faciliteiten, welke aan de ene categorie van personen wel en aan de andere niet worden toegekend en waarbij de meest uiteenlopende beleidsnormen en -doelen als onderscheidend criterium worden gehanteerd, de genoemde redelijke en objectieve gronden reeds aanwezig geacht worden wanneer sprake is van beleidskeuzen waarvan met een nog marginalere toetsing dan gebruikelijk kan worden gezegd dat ze binnen redelijkheidsgrenzen liggen.”

Kortom, het College toetst marginaal of er redelijke en objectieve gronden bestaan om een onderscheid te maken tussen de verschillende belanghebbenden.

3.8 *Een doelmatig financieel beleid en geïnde vergoedingen binnen drie jaren verdelen*

Artikel 2 lid 2 sub g schrijft voor dat de CBO een doelmatig financieel beleid voert en de geïnde vergoedingen in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning onder de rechthebbenden verdeelt.

Met betrekking tot het voeren van een doelmatig financieel beleid is het uitgangspunt dat het College zich terughoudend opstelt ten aanzien van de bedrijfsvoering van de CBO's. Het College kan echter ingrijpen wanneer er sprake is van, bijvoorbeeld, onevenredig hoge beheerskosten, van het aangaan van onzakelijke transacties, van onevenredige vertraging bij de repartitie of van excessieve fondsvorming.

Op de verplichting om gelden binnen drie jaren te verdelen bestaat een uitzondering ten aanzien van het aanhouden van reserveringen voor na-claims en geschillen, voor zover redelijk en gemotiveerd. De percentages te reserveren voor na-claims dienen te zijn gebaseerd op een reële inschatting van de te verwachten na-claims, waarbij ook rekening wordt gehouden met historische data.

3.9 *Beperking beheerskosten*

Blijkens artikel 2 lid 2 sub h WTCBO streeft de CBO naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden tot een nader bij algemene maatregel van bestuur te bepalen drempel van het in een bepaald kalenderjaar geïnde of door een of meer organisaties verdeelde bedrag aan vergoedingen, bij overschrijding waarvan in het jaarverslag en ten genoegen van het College met redenen omkleed wordt aangegeven waaraan deze overschrijding te wijten is.

In het Uitvoeringsbesluit is de drempel als volgt geformuleerd:

1. Van overschrijding van de in artikel 2, tweede lid, onderdeel h, van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten bedoelde drempel is sprake in de volgende gevallen:
 - a) de beheerskosten in het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft, bedragen meer dan 15% van het bedrag dat in dat jaar is geïnd,
 - b) de beheerskosten in het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft bedragen meer dan 15% van het bedrag dat in dat jaar is verdeeld, of
 - c) de beheerskosten in het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft ten opzichte van de beheerskosten in het voorafgaande jaar zijn gestegen met meer dan de consumentenprijsindex van het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft.

2. Een collectieve beheersorganisatie die de verdeling van rechtstreeks bij de gebruiker geïnde bedragen opdraagt aan een of meer andere collectieve beheersorganisaties baseert de berekening van het percentage als bedoeld in het eerste lid onder b op de gezamenlijke beheerskosten van de collectieve beheersorganisaties die betrokken zijn geweest bij de inning en de verdeling van de bedragen.

De in het jaarverslag op te nemen verklaring dient gespecificeerd en gemotiveerd aan te geven waarom de overschrijding redelijkerwijs noodzakelijk is geweest voor een goede taakuitoefening van de CBO. Tevens dient aangegeven te worden of, en zo ja, welke maatregelen zullen worden getroffen om de kosten te reduceren.

3.10 Gezamenlijke factuur

Artikel 2 lid 2 sub i WTCBO schrijft voor dat de CBO met alle collectieve beheersorganisaties aan wie een betalingsplichtige een vergoeding is verschuldigd een gezamenlijke jaarlijkse factuur opstelt en uitreikt aan die betalingsplichtige.

Het College zal hierbij zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de reeds bestaande initiatieven zoals SCAN. Daarbij zal het College inventariseren of het zinvol is dat CBO's die nog geen onderdeel uitmaken van SCAN, zich daarbij aansluiten. Deze verplichting zal zoveel mogelijk in overleg met de CBO's alsmede de vertegenwoordigers van de betalingsplichtigen worden ingevuld.

4. Goedkeuringsprocedure CvTA

4.1 Algemeen: besluiten waarvoor voorafgaande goedkeuring CvTA vereist is

Blijkens artikel 3 WTCBO, dient de CBO de volgende besluiten ter goedkeuring aan het College voor te leggen:

- a. een besluit tot wijziging van de statuten of tot ontbinding van de collectieve beheersorganisatie;
- b. een besluit tot vaststelling of wijziging van reglementen of modelovereenkomsten betreffende de uitoefening en handhaving van auteursrechten of naburige rechten;
- c. een besluit tot verhoging van de tarieven anders dan ingevolge een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vast te stellen indexering, overeenkomsten

dat het College geen toezicht uitoefent, voor zover toezicht uit hoofde van de Mededingingswet wordt uitgeoefend door de ACM.

Het College toetst - marginaal - het tarief aan de hand van het kwalitatieve toetsingskader van artikel 2, lid 2 WTCBO, waarbij met name artikel 2, lid 2 sub d van belang is, dat stelt dat de CBO bij het uitoefenen van haar taak voldoende rekening houdt met de belangen van de betalingsplichtigen. Relevante elementen bij deze toetsing kunnen zijn:

- de tariefontwikkelingen in andere Europese landen;
- of het besluit tot de tariefstijging voldoende is gemotiveerd, waarbij de belangen van zowel betalingsplichtigen als rechthebbenden zijn gewogen;
- de vraag of gelijke gevallen gelijk worden behandeld;
- de afwezigheid van arbitraire vrijstellings- of kortingsregelingen;
- de verhouding ten opzichte van tariefstijgingen in het verleden en/of in vergelijkbare branches.

De goedkeuringsprocedure geldt enkel ten aanzien van de wijziging van tarieven en niet voor het vaststellen van nieuwe tarieven. Het College beschouwt echter iedere vaststelling van een nieuw tarief als een besluit dat van wezenlijke invloed is op de uitoefening door de CBO van haar taken in de zin van artikel 5 WTCBO, waarover de CBO het College schriftelijk vooraf dient te informeren.

4.5 Procedure en overgangsrecht

De CBO dient een beoogde wijziging van statuten, repartitiereglementen of modelovereenkomsten, of een besluit tot ontbinding van de collectieve beheersorganisatie of beoogde tariefstijging *gespecificeerd en gemotiveerd schriftelijk* aan het CvTA voor te leggen.

Bij de aanvraag voor een goedkeuring van tariefstijgingen dient de volgende informatie in ieder geval te worden verschaft:

- a. Het huidige tarief en de grondslagen daarvoor;
- b. Het voorgestelde tarief en de grondslagen daarvoor;
- c. De historische ontwikkeling van het tarief;
- d. Het geldende tarief in vergelijkbare branches;
- e. Een beknopte beschrijving van de sector voor wie het tarief is bestemd;
- f. De reden waarom het tarief wordt verhoogd, waarbij wordt aangewezen hoe de belangen van betalingsplichtigen en rechthebbenden zijn gewogen;
- g. Of er in het huidige en/of nieuwe tarief sprake is van een kortingsregeling of een vrijstellingsregeling en zo ja, welke;

- h. Of er ten aanzien van de tariefstijging een onderhandeling heeft plaatsgevonden met vertegenwoordigers van rechthebbenden en, zo ja, waarom deze onderhandeling niet heeft geresulteerd in overeenstemming;
- i. De naam en contactgegevens van de persoon tot wie het College zich kan wenden met eventuele vragen.

Bij de aanvraag voor een goedkeuring van statuten, repartitiereglementen of modelovereenkomsten dient de volgende informatie in ieder geval te worden verschaft:

- a. De geldende tekst, voor zover aanwezig;
- b. De voorgestelde tekst met daarin de wijzigingen ten aanzien van de geldende tekst (voor zover aanwezig) duidelijk gemarkeerd;
- c. De reden voor de voorgestelde wijziging of vaststelling;
- d. De naam en contactgegevens van de persoon tot wie het College zich kan wenden met eventuele vragen.

De goedkeuringsprocedure verloopt als volgt:

1. *> expliciete goedkeuring CvTA binnen acht weken, dan wel impliciete goedkeuring na verloop van acht weken.*

of:

2. *> geen directe goedkeuring > advies CvTA tot aanpassing verzoek aan CBO > indiening aangepast verzoek ingevolge advies CvTA > alsnog goedkeuring.*

of:

3. *> geen directe goedkeuring > advies CvTA met betrekking tot aanpassing verzoek aan CBO > geen indiening verzoek ingevolge advies CvTA > definitief geen goedkeuring.*

Artikel II lid 1 van de Wijzigingswet bepaalt dat de goedkeuring alleen vereist is ten aanzien van besluiten die worden genomen vanaf 1 juli 2013.

5. Informatieverplichtingen van de CBO ten aanzien van het CvTA

5.1 Besluiten van wezenlijke invloed op taakuitoefening

Een CBO is uit hoofde van artikel 5 lid 1 WTCBO gehouden het CvTA vooraf schriftelijk te informeren over te nemen besluiten die van wezenlijke invloed zijn op de uitoefening door de collectieve beheersorganisatie van haar taken, waaronder:

- a. investeringen die een bedrag te boven gaan van 5% van de totale incasso in het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze investering wordt beoogd.
- b. het oprichten of mede-oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon of het deelnemen in een vennootschap.

De opsomming van artikel 5 lid 1 WTCBO is niet limitatief. Zoals reeds aangegeven, acht het College bijvoorbeeld het besluit tot het vaststellen van een nieuw tarief als een besluit waarover de CBO het College dient te informeren.

Andere voorbeelden van besluiten die in ieder geval onder de werking van dit artikel vallen zijn:

- Benoeming accountant;
- Wijziging van de structuur van de jaarrekening;
- Het treffen van substantiële voorzieningen of reserveringen;
- Het verhogen van inhoudingspercentages;
- Het tijdelijk aanhouden van de gehele of een belangrijk deel van de repartitie.

5.2 Bevoegdheden van het CvTA ter verkrijging van informatie

Toegang kantoren en vergaderingen, inzage informatiedragers en onderzoek boekhouding

Het CvTA heeft toegang tot de kantoren van een CBO en kan de algemene ledenvergadering, de vergadering van aangeslotenen en de vergaderingen van het bestuur van de CBO bijwonen (art. 5 lid 2 WTCBO).

Daarnaast heeft het CvTA de wettelijke bevoegdheid tot inzage in boeken en bescheiden en andere informatiedragers van CBO's voor zover kennisneming daarvan noodzakelijk is voor de uitoefening van het toezicht en kan het CvTA, indien het daartoe gronden aanwezig acht, de boekhouding van een CBO laten onderzoeken door een accountant.

Verkrijging van inlichtingen van met een CBO samenwerkende derden

Indien een CBO samenwerkt met of werkzaamheden laat verrichten door een in Nederland gevestigde derde, met betrekking tot incasso of repartitie, is deze derde verplicht op verzoek van het CvTA onverwijld alle benodigde inlichtingen³ te verschaffen.⁴

6. Normering topinkomens

Artikel 25a WTCBO verklaart de paragrafen 1, 2, 4 en 5 alsmede de artikelen 7.3, leden 1, 3, 6, 7, 8 en 9, en artikel 7.5, alsmede de in artikel 1.89 genoemde ministeriële regeling van de wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT). Het systeem van de WNT werkt in het kort als volgt:

De regeling geldt voor topfunctionarissen, zoals gedefinieerd in artikel 25a sub a WTCBO: de leden van de uitvoerende, adviserende en toezichthoudende organen van een collectieve beheersorganisatie alsmede de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan en degene of degenen die is of zijn belast met de dagelijkse leiding van een collectieve beheersorganisatie.

Voor topfunctionarissen geldt een maximale bezoldiging (zoals gedefinieerd in art 1.1 sub e WNT) van 130% van de Balkenende norm (art 2.3 WNT). Indien de dienstbetrekking parttime is, wordt de bezoldiging pro rata aangepast (art 2.1 lid 2 WNT).

Als gevolg van het amendement Heijnen, geldt een afwijkende regeling voor leden/voorzitters van de "hoogste toezichthoudende organen". Voor hen is de bezoldiging gemaximeerd op 5% (7,5% voor voorzitters) van de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen (art 2.2 WNT).

Voorts geldt er een overgangsregeling die inhoudt dat bezoldigingsafspraken die zijn gemaakt vóór de inwerkingtreding van de WNT (18 januari 2012), nog vier jaar voort mogen duren. In verband met het feit dat de WTCBO later in werking treedt dan de WNT, staat in artikel 25a sub b WTCBO dat wijzigingen in de bezoldiging die worden afgesproken tussen 18 januari 2012 en de inwerkingtreding van de WTCBO niet onder de overgangsregeling vallen. De overgangsregeling geldt dus alleen voor salarisafspraken die vóór 18 januari 2012 zijn gemaakt.

³ Waarbij dergelijke gegevens *uitsluitend* voor de toepassing van de Wet Toezicht, de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten mogen worden gebruikt.

⁴ Onverminderd de wettelijke verantwoordelijkheid van de CBO voor de uitoefening van de door de derde uitgevoerde taken en zorg voor de beschikbaarheid voor het CvTA van de financiële gegevens die relevant kunnen zijn voor de taakuitoefening van het CvTA.

Met betrekking tot de vraag wat moet worden verstaan onder “hoogst toezichthoudende orgaan” in de zin van artikel 2.2 WNT, neemt het College vooralsnog het standpunt in dat hieronder moet worden verstaan die organen die niet uit hoofde van de wet of statuten belast zijn met het bestuur. Hoewel in de praktijk de rol van besturen bij de CBO's gezien kan worden als meer toezicht houden dan besturen, acht het College het vanuit overwegingen van rechtszekerheid onwenselijk om artikel 2.2 WNT toe te passen op statutaire bestuurders.

Bestuurders vallen daarmee onder het regime van artikel 2.1 lid 2 WNT, hetgeen betekent dat de maximale honorering niet meer mag zijn dan een van de tijdsbesteding afhankelijk percentage van de maximum norm.

Het regime van artikel 2.2 WNT zal dan gelden voor toezichthouders zoals de Raad van Toezicht en de Raad van Aangeslotenen bij Sena en de Ledenraad bij Buma.

7. Handhaving

De WTCBO voorziet in een getrapt handhavingssysteem, dat bestaat uit de volgende stappen:

1. Advies (artikel 6 lid 1 WTCBO);
2. Aanwijzing (artikel 6 lid 2 WTCBO);
3. Bestuurlijke boete (artikel 18 WTCBO) en/of
4. Last onder dwangsom (artikel 19 WTCBO).

7.1 Advies

Indien het College het nodig acht een advies te geven, zal het College zulks schriftelijk doen en in het betreffende stuk duidelijk aangeven dat het een advies betreft in de zin van artikel 6 WTCBO. Als de verwijzing naar dit artikel niet is opgenomen, is er sprake van een aanbeveling maar nog niet van een formeel advies in de zin van de wet.

Het advies zal tevens een termijn stellen waarbinnen het advies moet worden opgevolgd. Deze termijn wordt door het College vastgesteld. In voorkomende gevallen kan die termijn zeer kort zijn, met name waar het gaat om een advies om een bepaald handelen te staken dat het College strijdig acht met de wet.

Tegen het advies kan geen bezwaar worden ingesteld. Binnen de door het College gestelde termijn tot opvolging van het advies, kan de CBO uiteraard gemotiveerd aangeven waarom zij het advies niet opvolgt.

7.2 Bindende aanwijzing

Laat de CBO na het advies op te volgen en heeft zij het College ervan niet kunnen overtuigen dat zij het advies niet hoeft op te volgen, dan kan het College een bindende aanwijzing geven. Hiertegen staat de mogelijkheid tot bestuursrechtelijk bezwaar open.

7.3 Bestuurlijke boete

Het CvTA heeft de bevoegdheid gekregen om in twee situaties een bestuurlijke boete op te leggen.

bestuurlijke boete bij niet-naleving bindende aanwijzing

In de eerste plaats kan een boete worden opgelegd bij niet-naleving van een door het CvTA gegeven bindende aanwijzing.

In een dergelijke situatie kan een boete van maximaal € 225.000,- worden opgelegd, of - indien dat meer is - 5% van het totaal van de door een CBO in het aan de aanwijzing voorafgaande boekjaar geïnde of voor verdeling beschikbare vergoedingen.

bestuurlijke boete bij verzaking medewerkingsplicht

In de tweede plaats kan een boete worden opgelegd bij het niet voldoen aan de algemene medewerkingsplicht met betrekking tot toezichthouders die de CBO verplicht het CvTA binnen redelijke termijn alle medewerking te verlenen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.⁵

De hoogte van de boete bedraagt in dit geval maximaal € 35.000 per overtreding, of - indien dat meer is - 1% van het totaal van de door een CBO in het aan de beschikking voorafgaande boekjaar geïnde of voor verdeling beschikbare vergoedingen.

relevante factoren bij (hoogte) boetebepaling

Het College van Toezicht legt geen boete op indien de collectieve beheersorganisatie aan wie de overtreding kan worden toegerekend aannemelijk maakt dat haar van de overtreding geen verwijt

⁵ Art. 5:20 lid 1 Algemene wet bestuursrecht: "Een ieder is verplicht aan een toezichthouder binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden."

kan worden gemaakt.⁶ Daarbij houdt het CvTA bij de vaststelling van de hoogte van de boete rekening met de ernst en de duur van de overtreding.

7.4 *Last onder dwangsom*

Het CvTA is bevoegd tot het opleggen van een last onder dwangsom in de volgende situaties.

last onder dwangsom bij niet-naleving bindende aanwijzing

Het CvTA kan een last onder dwangsom opleggen wegens niet-naleving van een door het CvTA uitgevaardigde bindende aanwijzing.

last onder dwangsom bij verzaking medewerkingsplicht

De hiervoor aan de orde gekomen verzaking van de algemene medewerkingsplicht (die het de CBO verplicht binnen redelijke termijn alle medewerking te verlenen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden) kan behalve met een bestuurlijke boete, tevens gesanctioneerd worden met een last onder dwangsom.

aan een last te verbinden voorschriften

Aan een last kunnen door het CvTA voorschriften worden verbonden die betrekking hebben op inzicht verschaffen in het beleid door de CBO; het voldoende toegerust zijn op de taakuitoefening; het rechtmatig verdelen van geïnde vergoedingen; het voldoende rekening houden met de belangen van de betalingsplichtigen; het hebben van een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden en het op gelijke wijze behandelen van gelijke gevallen.

Hierbij zou men bijvoorbeeld kunnen denken aan het geven van inzage in financiële gegevens.

maximale duur

Een last geldt voor een door het CvTA te bepalen termijn van ten hoogste twee jaren.

⁶ De bewijslast van het ontbreken van verwijtbaarheid ligt bij de CBO.

7.5 Procedure bij sanctieoplegging⁷

Een door het CvTA ingezet handhavingstraject ziet er in de praktijk als volgt uit:

1. *Advies CvTA > CBO volgt advies op > einde handhavingstraject*

of:

2. *Advies CvTA > CBO volgt advies niet op > bindende aanwijzing CvTA > CBO handelt overeenkomstig bindende aanwijzing > einde handhavingstraject*

of:

3. *Advies CvTA > CBO volgt advies niet op > bindende aanwijzing CvTA > CBO handelt niet overeenkomstig bindende aanwijzing > CvTA legt bestuurlijke boete en/of last onder dwangsom op*

8. Toezicht en het CBO Keurmerk

Sinds eind 2011 bestaat er het zogenaamde CBO Keurmerk. De criteria voor het verlenen van het keurmerk zijn opgesteld door de branchevereniging van de Collectieve Beheersorganisaties, VOI©E, na consultatie met vertegenwoordigers van betalingsplichtigen en het College.⁸ Het keurmerk wordt verleend door een onafhankelijke instelling (het Keurmerkinstituut).

Het CBO Keurmerk strekt niet tot doel om in de plaats te treden van het wettelijk toezicht. Het College heeft bij het verlenen van het keurmerk en het opstellen van de keurmerkcriteria ook geen formele rol. Desalniettemin kan worden geconstateerd dat er inhoudelijk enige overlap bestaat tussen het CBO Keurmerk en het toezicht en tevens – daaruit voortvloeiend – enige procedurele dubbeling.

⁷ Ten overvloede zij vermeld dat het elke CBO vrij staat tegen elk door het CvTA genomen bestuursrechtelijk besluit bezwaar en beroep in te stellen bij de bestuursrechter.

⁸ Voor een volledig overzicht van de keurmerkcriteria wordt verwezen naar de website van VOI©E: www.voice-info.nl

Vanuit oogpunt van efficiency derhalve, wil het College in beginsel gebruik maken van de verklaring van de auditor op een vergelijkbare wijze als het CvTA gebruik maakt van de rapportages van de accountants van de CBO's, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

- de kwaliteit en onafhankelijkheid van de auditor moeten voldoende geborgd zijn en blijven;
- het College moet kunnen nagaan of de kwaliteit van de uitvoering (inzage in rapportage auditor) voldoende is;
- Indien het College daartoe aanleiding ziet, behoudt het College altijd het recht om zelf bij de CBO te controleren of aan de betreffende norm is voldaan (recht van review);
- De voor het toezicht relevant normen, dienen jaarlijks te worden gecontroleerd.

Uiteraard behoudt het CvTA zijn eigen verantwoordelijkheid en kan het ook een andere weging maken of meer informatie vragen, zoals ook geldt met betrekking tot de accountantscontrole. Ook kan het CvTA adviseren de keurmerkcriteria en/of het normenkader aan te passen, zodat de uitvoering van de norm wordt getoetst op de wijze die het CvTA nuttig vindt.